

IZGLĪTOJAMO DROŠĪBAS NOTEIKUMI

Pielikumi 2024.gada 3.oktobra "Iekšējās kārtības noteikumiem" Nr. 1/ 1-25

Sagatavoti saskaņā ar Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumu Nr.474. "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"

1. drošība telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību (1.pielikums);
2. ugunsdrošība un elektrodrošība (2.pielikums);
3. pirmās palīdzības sniegšana (3.pielikums);
4. drošība mācību laikā un to starplaikos (4.pielikums);
5. drošība izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos (5.pielikums);
6. rīcība situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt (6.pielikums);
7. ceļu satiksmes drošība (7.pielikums);
8. drošība uz ūdens un ledus (8.pielikums);
9. personas higiēna un darba higiēna (9.pielikums);
10. drošība, veicot praktiskos un pētnieciskos darbus (10.pielikums).
11. drošība, organizējot pastaigas un ekskursijas ārpus izglītības iestādes teritorijas (11.pielikums);
12. drošība attālināto mācību laikā atbilstoši normatīvajam aktam par attālināto mācību organizēšanu un īstenošanas kārtību. Noteikumi tiek sagatavoti, ja ir tāda nepieciešamība;
13. šie noteikumi ir saistoši un ievērojami visiem iestādes izglītojamajiem (turpmāk – bērniem).
14. bērnu iepazīstināšanu ar noteikumiem grupas skolotājs reģistrē "E-klase" mācību tēmu plānojumā un grupas žurnālā, norādot noteikumu nosaukumu, datumu kad bērni iepazīnušies ar noteikumiem, norāda bērnu skaitu, kuri iepazīnās ar noteikumiem. Ja bērns nav apmeklējis nodarbību vai nav apguvis, tad iepazīšanos ar drošības noteikumiem veic individuāli.

Drošība telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā vai mācību gada laikā, pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 2.1. ņem instrumentus, kas paredzēti praktiskajam darbam tikai ar skolotāja atļauju;
 - 2.2. grupas telpā pārvietojies nesteidzoties un negrūstot citus bērnus;
 - 2.3. ja jāpārvieto uz citu vietu krēsls, tad dari to uzmanīgi. Celt virs galvas nav atļauts;
 - 2.4. nekāp grupas telpā uz mēbelēm (plauktiem, galdiem, krēsliem) ar kājām, jo tas var gāzties un tu vari gūt traumu. Ja nepieciešama kāda lieta, ko pats nevari aizsniegt, palūdz skolotājam;
 - 2.5. neliecies ārā pa logu;
 - 2.6. nemētājies ar rotaļlietām, jo tu vari trāpīt citam bērnam/pieaugušajam, izsist logam stiklu, savainojot sevi un citus;
 - 2.7. nekādā gadījumā nemēģini nogaršot atrastās vielas – tabletes, mikstūras, krāsas, līmes, grauzt zīmuļus, krītiņus. Ziņo skolotājam, ja pamani kāda bērna rīcībā esošas vielas/zāles;
 - 2.8. nepieļauj trauku mazgājamo līdzekļi nokļūšanu mutē, tie paredzēti tikai trauku mazgāšanai;
 - 2.9. atpazīsti bīstamās vielas pēc brīdinājuma simboliem uz iepakojuma. Tikai pieaugušie drīkst ar tām rīkoties;
 - 2.10. aizliegts atvērt tualetes telpā saimniecības skapi, skolotāju galda atvilktnes, aiztikt lietas, kuras stāv uz skolotāju galda;
 - 2.11. aizliegts atvērt cita bērna garderobes skapīti.

Ugunsdrošība un elektrodrošība

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā vai mācību gada laikā, apgūstot tēmu par uguni un elektrību.
2. Ja bērns pamana ugunsgrēku, tad:
 - 2.1. rīkojies ātri! Nekavējoties atstāj degošās telpas un sauc palīgā pieaugušos, pastāsti par redzēto;
 - 2.2. klausī pieaugušā norādījumus, kurus evakuācijas ceļus izmantot, lai izklūtu no telpas;
 - 2.3. pēc izklūšanas no telpas, jāsastājas pa pāriem, lai pieaugušais varētu saskaitīt bērnus;
 - 2.4. ja pieaugušajiem nav iespēju pazvanīt, tad zvani uz glābšanas dienestu **112**, pasakot, kur un kas deg, nosaucot savu vārdu, uzvārdu;
 - 2.5. ja mēģināsi telpā noslēpties no liesmām, ugunsdzēsēji vai pieaugušie var dūmos tevi nepamanīt;
 - 2.6. ja telpa ir pilna ar dūmiem, centies izklūt no tās rāpus vai lišus, jo tuvāk pie grīdas ir vieglāk elpot un labāk var redzēt;
 - 2.7. ja nevari atstāt telpu, centies nokļūt pie loga, rādi ar rokām zīmes, klieudz, lai tevi pamana;
 - 2.8. nekrīti panikā un nelec ārā pa logu, ja atrodi augstāk par pirmo stāvu. Gaidi ugunsdzēsējus, tie zinās kā izglābt;
 - 2.9. ja aizdedzies apģērbs, ātri nogulies zemē. Vārties pa zemi vai grīdu, uzklāj sev virsū segu vai aplejies ar ūdeni, tad uguns liesmas ātrāk apdzisis.
3. Nespēlēties ar sērkokiem un šķiltavām.
4. Svecītes un brīnumsviecītes dedzini tikai kopā ar pieaugušajiem.
5. Ārā pie ugunsкура uzturies tikai kopā ar pieaugušo.
6. Nemet ugunskurā priekšmetus, kuri var sprāgt – aerosola baloniņi, šīfera gabali. Tie var eksplodēt un ievainot.
7. Bērna pienākums elektrodrošībā ir ievērot:
 - 7.1. nekad neaiztīc elektriskās iekārtas, nemēģini tās izpētīt;
 - 7.2. nekad necenties ievietot elektrības kontaktos pirkstus un dažādu priekšmetus – šķēres, adatas, pildspalvas, zīmuļus, matu sprādzes, stieplītes;
 - 7.3. neaiztīc zemē nokritušus vadus, pastāsti par to pieaugušajiem;
 - 7.4. nekavējoties atstāj telpu un sauc palīgā pieaugušos, ja pamani dūmus vai sprakšķus kontaktligzdā vai ierīcē, kas pieslēgta elektrībai;
 - 7.5. nepieskaries dzirksteļojošai vai dūmojošai vietai;
 - 7.6. elektrības vadus no kontaktligzdām drīkst atvienot tikai pieaugušie.

Pirmās palīdzības sniegšana

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā vai atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par pirmās palīdzības sniegšanu.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 1. ziņo pieaugušajiem, ja sajūti sāpes savā ķermenī vai ja ir gūta trauma;
 2. palīdzi piecelties paklupušam bērnam;
 3. ja brūce stipri asiņo, uzliec tīru salveti uz ievainojuma un stingri pieturi, aicini pieaugušo;
 4. ja asiņo deguns, galvu noliec uz priekšu, uz pieres un sprandas uzliec aukstu kompresi, aicini pieaugušo;
 5. ja esi stipri sasitis galvu, guli uz sāniem un gaidi pieaugušā palīdzību;
 6. ja esi iegriezis pirkstā, pacel roku uz augšu un vērsies pie pieaugušā, pastāstot, kas noticis;
 7. ja esi saslapinājis kājas, pārvelc apavus, zeķes, neturi slapjas kājas, aicini pieaugušo palīdzēt;
 8. ja Tev nosalušas kājas, centies lēkāt, skriet, kustināt kāju pirkstus, vērsies pie pieaugušā-izstāsti savas sajūtas;
 9. ja gadās pārkarst saulē, dodies ēnā, padzeries un pasauc pieaugušo;
 10. ja gadās apdedzināt roku, turi to zem tekoša ūdens, sauc palīgā pieaugušo.

Drošība mācību laikā un to starplaikos

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā, atkārtoti mācību gada laikā par izglītojamo drošību sporta sacensībās un nodarbībās un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 2.1. piedalies sporta sacensībās un nodarbībās tikai atbilstošā apģērbā un apavos (vai bez apaviem). Aizliegts telpās nēsāt krokšus, ļoti brīvu apģērbu kas var aizķerties aiz durvju rokturiem;
 - 2.2. uzmanīgi klausies skolotāja vai sacensību organizētāja norādījumus un sporta spēļu noteikumus, centies tos izpildīt.
 - 2.3. nodarbībās nelieto nekādas rotaslietas (ķēdītes, gredzenus, rokassprādzes, pulksteņus u.tt);
 - 2.4. nešūpojies uz krēsliem, nekāp uz tiem;
 - 2.5. nesēdi uz palodzēm;
 - 2.6. uzmanīgi rīkojies ar grieznēm- nespēlējies, nestaigā pa grupu;
 - 2.7. nebāz mutē, degunā, ausīs sīkus priekšmetus;
 - 2.8. netraucē bērnus, esi izpalīdzīgs, ja nepieciešama tava palīdzība;
 - 2.9. nekošļā košļājamo gumiju vai citas ēdamas lietas;
 - 2.10. sporta nodarbībās lieto sporta inventāru tikai ar skolotāja atļauju un norādījumiem;
 - 2.11. pēc paveiktā darba, noliec sporta inventāru tam paredzētā vietā;
 - 2.12. piedaloties pasākumā kur ir lielāks daudzums cilvēku -raugies, kur ir pārējie grupas komandas biedri vai skolotājs, lai neapmaldītos pūlī;
 - 2.13. ziņo skolotājam, ja esi savainojies vai ir slikta pašsajūta.

Drošība izglītības iestādes organizētajos vai atbalstītajos pasākumos

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā, vai mācību gada laikā, apgūstot tēmu drošībai iestādes un masu pasākumos, kuros piedalās liels skaits dalībnieku., un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 2.1. uzmanīgi klausies skolotāju vai svētku vadītāju un seko viņa norādēm;
 - 2.2. izturies pieklājīgi pret citiem bērniem, negrūsties un neskrien pa zāli vai citu telpu;
 - 2.3. ja gadās pazaudēt pieaugušos vai vecākus, stāvi uz vietas, nepārvietojies, viņi paši tevi atradīs;
 - 2.4. seko pieaugušā norādēm, ja pēkšņi telpā, kur notiek pasākums, kļūst tumšs. Uzvedies mierīgi.
 - 2.5. neaiztiek vadus, mūzikas instrumentus un citas lietas, kas nodrošina pasākuma norisi, neklaigā, netraucē citus, ievēro labas uzvedības normas;
 - 2.6. masu pasākumos piedalies apģērbā un apavos, kas ļauj Tev brīvi kustēties un pārvietoties. Ja maska vai tērps traucē brīvi izteikties, kustēties vai elpot, informē pieaugušo un šo tērpu nevelc;
 - 2.7. ja Tevi uzrunā vai aicina sev līdz nepazīstams cilvēks, neatbildi un neseko viņam. Pastāsti par to pieaugušajiem. Sauc palīgā;
 - 2.8. nespiedies pūlī, tā var nodarīt pāri sev un citiem;
 - 2.9. ziņo pieaugušiem, ja jūties slikti vai esi guvis traumu. Sauc palīgā.

Drošība un rīcība situācijās, kuras iepriekš nevar paredzēt (ekstremālas situācijas)

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā vai mācību gada laikā, apgūstot tēmu - rīcība ekstremālās situācijās, un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
3. Izglītojamā pienākums, redzot ko neierastu, nezināmu:
 - 3.1. ziņo par redzēto pieaugušajiem;
 - 3.2. neņem rokās svešas, neatpazīstamas lietas;
 - 3.3. dzirdot trauksmes signālu, seko pieaugušo norādījumiem un atstāj telpu;
 - 3.4. ja iedūrusies skabarga, iedzēlusi bite/lapsene, vērsies pēc palīdzības pie pieaugušā;
 - 3.5. no rotaļlietas izkritušu bateriju, atdod pieaugušajam;
 - 3.6. nekad uz ielas nerunā ar nepazīstamiem cilvēkiem;
 - 3.7. nekāp svešās mašīnās, ja tevi aizskar- pretojies, pievērs apkārtējo uzmanību, klieudz, sauc palīgā;
 - 3.8. nepieļauj, ka tavu ķermeni aizskar sveši cilvēki. Pastāsti par notikušo pieaugušajam, kuram uzticies;
 - 3.9. nepiekrīti sekot nepazīstamiem bērniem vai pieaugušiem krūmos, jaunceltnēs vai citur, kur būs brīnumi: klauni, kaķēni, kucēni;
 - 3.10. neņem no nepazīstamiem saldumus, rotaļlietas;
 - 3.11. ja strauji pasliktinās laika apstākļi, steidzīgi dodies pie pieaugušā.
 - 3.12. sev neizprotamu situāciju laikā neatej no pieaugušā, pastāsti par savām sajūtām, uztraukumu.

Ceļu satiksmes drošība

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā, atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu - ceļu satiksmes drošībā, un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību..
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 2.1. atceries, ka iela nav domāta rotaļām un skriešanai;
 - 2.2. ejot pastaigā, klausies pieaugušā norādījumus, negrūsties, neaiztiec citus bērnus;
 - 2.3. nerotaļājies uz ceļa vai dzelzceļa tuvumā;
 - 2.4. iegaumē katras luksofora gaismas krāsas nozīmi: sarkanā – stāvi, dzeltenā – gaidi, zaļā – ej;
 - 2.5. šķērso brauktuvi pie zaļās gaismas gājējiem paredzētās vietās;
 - 2.6. ja pāreju nav, nogaidi, kamēr tuvumā nav transporta līdzeklis un tikai tad šķērso ielu, pārliecinies, ka kreisā un labā puse ir brīva;
 - 2.7. braukt ar velosipēdu pa ielu var tikai kopā ar pieaugušo. Uzliec galvā ķiveri;
 - 2.8. nekad nekāp svešās mašīnās. Ja tevi aiztiek, pretojies un skaļi sauc palīgā.

Drošība uz ūdens un ledus

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gadā apgūstot tēmu - drošībai uz ūdens un ledus, un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 2.1. tuvojies jebkurai ūdenskrātuvei tikai kopā ar pieaugušo;
 - 2.2. ej ūdenī tikai kopā ar pieaugušo;
 - 2.3. plūncājies krasta tuvumā pieaugušā klātbūtnē;
 - 2.4. nestāvi un nespēlēties vietās, no kurām var iekrist ūdenī;
 - 2.5. nespēlē spēles, kur kādu bērnu jātur zem ūdens;
 - 2.6. nepeldies uz piepūšamā matrača un kameras;
 - 2.7. nejokojies ūdenī ar skaļiem saucieniem „Palīgā, es slīkstu!”, jo citreiz tev var nepalīdzēt;
 - 2.8. aizsalušām ūdenskrātuvēm tuvojies tikai kopā ar pieaugušajiem. Uzkāp uz ledus tikai ar pieaugušā atļauju un klātbūtni;
 - 2.9. slidinies pa ledus celiņiem, ievērojot pieaugušā norādījumus un ievēro slidināšanas virzienus;
 - 2.10. negrūsti un neaizskar citus bērnus.

Personas higiēna un darba higiēna

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā, atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu – cilvēka higiēnā.
2. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 2.1. seko sava apģērba tīrībai un matu kārtībai ikdienā;
 - 2.2. lūdz palīdzību pieaugušajiem aizpogāt pogas, aizsiet kurpju auklas, ja tas neizdodas pašam/-ai;
 - 2.3. ievēro, ka virsdrēbes un ielas apavi jāatstāj garderobē;
 - 2.4. mitro apģērbus jāžāvē;
 - 2.5. kopā ar vecākiem seko kārtībai savā garderobes skapī;
 - 2.6. sporta nodarbībās piedalies tikai atbilstoši šai nodarbībai paredzētā tērpā;
 - 2.7. seko, lai vienmēr būtu personiskie higiēnas piederumi – ķemme vai suka, salvetes, zobu birste un zobu pasta;
 - 2.8. mazgā rokas pirms un pēc katras ēdienreizes, katru reizi pēc tualetes apmeklējuma un kad vien tas nepieciešams;
 - 2.9. strādājot izmanto tikai pieaugušā atļautos darba piederumus bērniem;
 - 2.10. pēc darba noliec darba piederumus tiem paredzētā vietā;
 - 2.11. strādājot ar krāsām, plastilīnu, līmi izmanto paliktņi vai plēvi, uzloki piederknes.

Drošība, veicot praktiskos un pētnieciskos darbus

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā un atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par profesijām, un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Bērnu pienākums ir ievērot:
 - 2.1. ņem instrumentus, kas paredzēti praktiskajam darbam, tikai ar skolotāja atļauju;
 - 2.2. izpildi veicamo darbu tikai šim nolūkam paredzētā vietā;
 - 2.3. sagatavo savu darba vietu saskaņā ar saņemto uzdevumu;
 - 2.4. ja nepieciešams, pirms darba uzsākšanas uzloki piedurknes;
 - 2.5. rūpīgi novieto nepieciešamos instrumentus un pārlicinies par to darba kārtību;
 - 2.6. turi kārtībā savu darba vietu, nepieļauj tās apkaušanu ar nevajadzīgām mantām;
 - 2.7. darba procesa laikā adatas jātur kārbīnā, naglas – kastītē;
 - 2.8. esi uzmanīgs, nepārvietojies pa grupu ar instrumentiem rokās un netraucē citus bērnus;
 - 2.9. pēc padarīta darba, novieto grieznes uz galda;
 - 2.10. nevicinies ar šķērēm, īlenu, zīmuli, otu, adatu, jo vari savainot citus un arī sevi;
 - 2.11. asos darba rīkus pēc darba pabeigšanas atdod pieaugušajam;
 - 2.12. diegu nogriez ar šķērēm, stiepli noknieb ar pieaugušā palīdzību;
 - 2.13. pēc darba pārbaudi instrumentu stāvokli, vērsies pie pieaugušā;
 - 2.14. ja ir sasitumi vai nobrāzumi, nekavējoties vērsies pie pieaugušā.

Drošība, organizējot pastaigas un ekskursijas ārpus izglītības iestādes teritorijas

1. Ar šiem noteikumiem bērnus iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā, atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu- drošība ekskursijās un pārgājienos, un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Izglītojamajiem tiek rīkotas ekskursijas un pārgājieni, lai iepazītos ar apkārtni un sabiedriskās dzīves norisēm, pieaugušo darba vietām, dabu. Pirms ekskursijas vai pārgājiena skolotāja veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu izglītojamo drošību. Pārrunā uzvedības noteikumus.
3. Bērna pienākums ir ievērot:
 - 3.1.pastaigas laikā ārpus iestādes teritorijas, ej kolonnā pa divi, aiz pieaugušā. Otram pieaugušajam jānoslēdz kolonna;
 - 3.2.pārbaudi, vai kurpju auklas aizsietas un apģērbs kārtībā;
 - 3.3.izpildi pieaugušā norādījumus par pārvietošanas kārtību;
 - 3.4.ievēro ceļu satiksmes noteikumus:
 - 3.4.1. uz ielas nerotaļājies un neskrien;
 - 3.4.2. iegaumē un ievēro katras luksofora krāsas nozīmi (sarkanā – stāvi, dzeltenā – gaidi, zaļā – ej);
 - 3.4.3. šķērso ielu tikai pa gājēju pāreju vai pie zaļās gaismas.Ja pārejas nav, nogaidi, kamēr tuvumā nav mašīnu un tikai tad šķērso ielu;
 - 3.4.4. nešķērso brauktuvi tuvu braucošiem transporta līdzekļiem;
 - 3.5.neaiztiek stikla lauskas, nepazīstamas sēnes, ogas, augus, šļirces, asus zarus.
 - 3.6.nemēģini visu nogaršot;
 - 3.7.ziņo skolotājam, ja jūties slikti;
 - 3.8.sastopoties ar svešiem dzīvniekiem, necenties tos aizskart ar rokām;
 - 3.9.nepieņem saldumus vai kādas citas lietas no nepazīstamiem cilvēkiem;
 - 3.10. neaiztiek svešas lietas – somas, kastes, rotāļlietas. Tur var būt ievietoti spridzekļi vai bīstamas vielas.